

Auca de Josep M. Folch i Torres (1880-1950)

Un escriptor de renom que escrivia per a tothom

1. Un bon dia a Barcelona,
en una casa amb minyona,
2. ...neix al carrer de Santa Anna
i els parents criden: "Hosanna!"
3. De petit, com qui va al cel,
va a l'Escola Sant Miquel
4. I quan ja domina el llapis
estudia als Escolapis.
5. Mes el pare cau malalt
i el negoci els va fatal.
6. I ara en Folch dobra l'esquena
fent joquines a balquena.
7. Després farà d'aprenent
d'ortopèdic, i escrivent.
8. Mil vuit-cents noranta-nou
tot ell revifa i es mou
9. ...amb uns versos abrandat
que ens deixen bocabadats
10. I a fer històries ja comença
al diari "Renaixença".
11. 1904 és aquest
l'any que neix «En Patufet».
12. Amb la vàlua necessària
escriu la novel·la Lària.
13. Amb «La Tralla» i el "Cu-cut"
al govern fa tururut.
14. ...malgrat s'hagi d'exiliar
uns tres anys a Perpinyà.
15. Mes no para, què carall!
i publica «Aigua avall»
16. Un cant a la rebel·lió
d'un obrer: Agustí Lliró.
17. I més tard, la social
novel·la «Joan Endal»,
18. que casat amb la Francisca
no pot més, tot li rellisca
19. Aquí acaba el novel·lista,
que diríem modernista.
20. D'ença de mil nou-cents nou.
va i comença un camí nou.
21. Un camí que a alguns fa nosa
pel que té de color rosa.
22. I renova "En Patufet",
que s'escampa a tort i a dret.
23. Amb ell, els infants d'aquí
hi van aprendre a llegir.
24. Qui no coneix un bon jan
que per nom té Massagran?
25. O «En Bolavà detectiu»,
que era tot un argent viu?
26. O les «Pàgines viscudes»,
realistes i goludes
27. ...i que es llegien arreu?
Això sí que no té preu!
28. Seixanta-cinc mil lectors
va arribar tenir, senyors!
29. Molts dels seus artistes plàstics
eren realment fantàstics:
30. Llaverias i Cornet...
i Junceda. Quin tercet!
31. En el món de l'espectacle
també va fer algun "miracle":
32. Uns esplèndids «Pastorets»,
que encara s'aguanten drets.
33. Si no els has vist, tant se val;
els pots veure aquest Nadal.
34. I encara «La Ventafocs»,
que fou un èxit com pocs.
35. A l'any vint, per al jovent
funda un ampli moviment:
36. Els "Pomells de Joventut",
que estimulen la virtut.
37. Però la cosa ben poc dura;
els dissol la Dictadura.
38. A Palau de Plegamans,
mentrestant cerca el descans,
39. Amb Maria Camarasa
en un bosc es fa una casa,
40. ja que fent tanta novel·la
també ha fet alguna pela.
41. Mes la vida dona voltes
i vénen temps de revoltes
42. A l'estiu del trenta-sis
ni en Patufet no és feliç.
43. La guerra s'escampa arreu
i a un seu fill mai més no veu.
44. Per fi el conflicte s'acaba,
però ningú no escriu ni fava
45. ...que no sigui en castellà;
per això es posa a pintar.
46. I en Folch es queda, pobret,
més fotut que en Patufet.
47. Fins que el mil nou-cents cinquanta
mort de pena ja no aguanta.
48. I el ploreu els catalans;
tant els joves com els grans.

Joan Vilamala, 2004